
YORUM: AVUSTURYA'DA SAĞA KAYIŞ SIRADAN

20.12.2017

Deutsche Welle (19 Aralık 2017)

Avusturya'nın muhafazakâr-popülist hükümet kadrosunun yemin töreni Viyana sokaklarında protesto edildiyse de Avusturya Halk Partisi (ÖVP) ile Avusturya Özgürlükçü Parti (FPÖ) arasındaki izdivacın Avusturyalıları şoke ettiği de söylenemez. Avusturya özgürlükçü' milliyetçilere çoktan alıştı. Birçok eyalet ve bölge parlamentosunda temsil edilen FPÖ daha önce de iki koalisyon hükümetine ortak olmuştu. 2000 yılında muhafazakâr ÖVP ile iktidarı paylaşan popülistler milliyetçi liberal sayıldıkları 1980'li yıllarda Sosyal Demokrat Parti'nin de ortağı olmuşlardı. Partinin sağ popülizme kayışı 1990'larda Jörg Haider'in liderliğinde başlamıştı.

Muhafazakâr ÖVP'nin genel başkanı Sebastian Kurz özgürlükçülerin' yardımıyla başbakan olabilmek için partiyi tepeden tırnağa yenilemiş, kendine uygun hale getirmiş ve biraz daha sağa kaymıştı. Kurz en önemli konunun göç olacağını fark etmiş ve tam zamanında bu konuya odaklanmıştı. 31 yaşındaki başbakan böylece FPÖ'nün kozunu elinden almış ve genel seçimden üçüncü çıkan popülistlerle arasında yeterli mesafe koyarak genel başkanları Heinz-Christian Strache'yi sol yönde temkinli adımlar atmaya zorlamıştı. Bir yıl önceki kamuoyu yoklamalarında FPÖ'nün birinci parti olduğu unutulmamalı.

Strache'yi dizginleyebilmek

Başbakanlık makamına hareketlilik getirdiği inkâr edilemeyecek olan genç Sebastian Kurz'a şimdi sağ açıktaki koalisyon ortağını dizginlemek ve milliyetçi' sivriliklerini köreltmek düşüyor. Avusturya'nın iltica hukukunun ve iltica işlemlerinin sertleşeceği şüphe götürmez. Yeni hükümet Müslüman mültecilere daha farklı davranacak. Manevracı Kurz bu bedeli ödemeye dünden razıydı.

Nihayet dışişleri bakanıyken Balkan rotasını mültecilere kapatan oydu. Almanya Başbakanı yalpalayadursun, Kurz rotayı çoktan tayin etmişti. Zamanla Almanya ve Avusturya aynı çizgide buluştu ve Avrupa Birliği'nin, dış sınırların kapatılıp göç probleminin mümkün mertebe komşu ülkelerde halledilmesi' şeklindeki formülünü benimsedi. Bu bakımdan iki başbakan arasında son derece uyumlu işbirliği olmaması için hiçbir neden bulunmuyor.

Avusturya'nın inatçı Visegrad ülkeleri Macaristan, Çekya ve Slovakya'ya yanaşma ihtimali ise Batı Avrupa ülkeleriyle AB merkezini endişelendiriyor. Dört ülke milliyetçilik kozunu oynayıp Brüksel'e nanik' yapabilir. Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile AB Komisyonu'nun Euro Bölgesi reform önerileriyle ilgilenmeyen yeni Viyana yönetimi daha az ama iyi çalışan Avrupa' istiyor.

Sebastian Kurz'un Avrupa Bakanlığı'nı da uhdesine alıp AB ile ilgili bütün kararları bizzat verecek olması ortaklarını nispeten rahatlattı. Yeni hükümetin Rusya ile yakınlaşma araması da bekleniyor.

Küçük koalisyon ortağı FPÖ'nün Rusya sempatzanı Fransız Ulusal Cephe ve Almanya için Alternatif (AfD) ile arası oldukça iyi. Ancak daha önce dışişleri bakanlığı yapan Sebastian Kurz inandırıcı bir şekilde Ukrayna'nın egemenliğini savunmuştu. Aynı tavrı başbakan olarak da sergileyecek mi, onu zaman gösterecek.

Avrupa'da sağ modası

2000 yılında aynı partilerin koalisyon kurmasına isyan edip Avusturya'ya yaptırım uygulamaya teşebbüs eden Avrupa ülkelerinden bu defa olumsuz tepki gelmedi. Milliyetçi ve popülist partilerin tek başına iktidar olmasına ya da koalisyonda yer almasına Avrupa artık alışmışa benziyor. Britanya'da Brexit' fitilini ateşleyen sağ popülistler Fransa cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci tura kalabilmişlerdi. Sonunda sıra Almanya'ya da geldi ve sağ popülist AfD 24 Eylül genel seçimlerinden sonra ana muhalefet sıralarına oturdu.

Domino taşları bir bir devriliyor. Sağın yükselişi AB'nin politikalarını etkiledi ve daha da etkileyecek. Bir sonraki kavga mültecilerin paylaşılması ve iltica hakkı yüzünden çıkacağı benziyor. Kim dayanışmaya yanaşmayan Visegrad ülkelerinin safına geçecek? Acaba Avusturya mı?

Avusturya'nın yeni başbakan yardımcısı Strache aşırı milliyetçi olduğunu gizlemiyor. Brexit'i olumlu karşılıyor, Jean-Claude Juncker'in Komisyon başkanlığından istifa etmesini istiyor. Fransız Ulusal Cephe ile Avrupa parlamentosunda kurdukları ortaklığın sürmesini arzuluyor. Sebastian Kurz onu AB üyeliğini halkın oyuna sunma talebinden vazgeçirebildi. Strache bu taviz karşılığında Avusturya meyhanelerinde sigara içme yasağının kaldırılmasını Kurz'a kabul ettirdi. AB'den ayrılmak yerine sigaraya devam. Boşuna dememişler 'sağ kanat pragmatiktir' diye.

Bernd Riegert

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: